

{Nepředmětnost}

Když mluvíme o nepředmětné skutečnosti, můžeme mít na mysli buď ryzí nepředmětnost, nebo nepředmětnou stránku konkrétní skutečnosti (tj. skutečnosti, která je partikulární srostlicí předmětné a nepředmětné, resp. vnitřní a vnější stránky). Taková konkrétní skutečnost, je-li navíc obdařena schopností se k sobě vztahovat, je subjektem, jehož subjektivnost (subjektivní stránka) je založena a nadále zakotvena v ryzí nepředmětnosti. Pro theologické úvahy z toho vyplývá důležitá věc: Bůh pochopený jako subjekt nemůže být tím posledním základem a zdrojem všeho dalšího, ale musí být svou vnitřní stránkou sám zakotven v čemsi ještě hlubším a základnějším, totiž v ryzí nepředmětnosti. A když Boha ztotožníme s ryzí nepředmětností, musíme si odepřít představu jakékoli zvnějšněné, zpředmětněné stránky, jíž by ona ryzost byla narušena. Když proto mluvíme o dění, smíme mít na mysli pouze ten typ dění, který je zvnějšňováním vnitřního. Jen chybná úvaha by nás mohla vést k závěru, že ryzí nepředmětnost je prostě dění, že je nehybná. Takový závěr je možný jen na základě nepřípustného myšlenkového zpředmětnování, tj. je to závěr předmětného (a tedy omezeného) myšlení. O ryzí nepředmětnosti nelze vypovědět, že se děje, že se proměňuje, ale nelze o ní vypovědět ani, že se neděje, že se neproměňuje. Jinak řečeno: „dění“ ryzí nepředmětnosti má naprosto odlišnou povahu než dění ve smyslu zvnějšňování; zejména nelze o jeho povaze nic předmětně vypovídat. Co to znamená? Máme rezignovat a nevypovídat vůbec? Nikoliv; o ryzí nepředmětnosti lze smysluplně vypovídat, ale jen tak, že o ní vypovídáme nepředmětně, tedy tak, že předmětně vypovídáme o něčem jiném.

(Hloubětín, 13. 8. 81, přepis - 810813-1.)